

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai, valamint a felszólítások küldendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Gazdasági és egyéb érdekeink.

Irta: TemesKözy Gerzson.

Akárhogy állítjuk is s ha még a külső jelek mutatnák is, hogy itt semmi üdvös dolog ki nem vihető, hogy a gazdakör eszméje is oldalt dönt, nem kell azt hinni, vagy legalább is igyekeznünk kell az ily gondolatokat elhessegetni, erre szolgálnak az alábbi mondani valóim is.

Nekünk, Abonyiaknak, alig van, sőt nincs is nagyobb érdekünk, mint gazdasági termelvényeink gyors, biztos és jó értékesítése.

Megszivlelésre méltó, okos dolgot cselekszik tehát az, aki ez irányban munkálkodik közre, anyagi jobblétünk előmozdítására.

Csak egy tekintetet kell vetnünk politikai és gazdasági viszonyainkra, a mostanában kötött és kötendő külföldi vámszerződéseinkre, bizony nem csak hogy nehéz időknek nézünk elébe, de a mostani gazdasági rendszerünkkel, értékesítési viszonylatainkkal, a nemzetközi áramlatokkal szemben meg nem állhatunk.

Eltekintve attól, hogy a hova — tovább létesítendő önálló vámterület, a vámsorompók felállítására nagy rázkodtatásoknak teheti ki épen gazdasági ekzisztenciánkat s jó néhány évnél kell eltelnie, a míg csak a rendes kerékvágásba is jöhetünk, — kül-

földi vámszerződéseink, különösen németországgal oly vissza hatást fog reánk gyakorolni, hogy azt az, aki ilyesmikkel nem foglalkozik, vagy ezzel nem törődik, nem is álmodja. Ez a szerződéses megállapodás valóságos csapas számba megy. De nézzük csak: a buza vámja 3 1/2 márkáról 6 1/2 márkára, az árpa vámja 2.-ről 4 márkára, a zabé 2.80.-ról 5-re, a kukoriczát 1.60.-ról 3-ra, ezen terményeink vámja tehát megkétszereződött. De menjünk tovább: a szarvasmarha vámja 25 1/2 márkáról 70. márkára, a bika és tehéné 9.-ről 56.-ra, növénydek marháé 5.-ről, 25.-re, a sertésé 5.-ről, 18.-ra, a hús vámja 15.-ről 27.-re, végül a szőlő vámja 4 márkáról vagyis mintegy 2 frtről 25. frtra emeltetett. A ló vámja 10 ról 72.-re, a jobbaké 20.-ról 120 márkára.

Se földterményeink, se pedig állattenyésztésünk ezt a vámot elnem bírja, Német országba be nem vihetünk, ez a piacunk körülbelül elveszett.

Igy lesz ez más külfölddel is, ezek a körülmények méltán tölthetnek el bennünket aggodalommal a közel jövőt illetőleg.

Ezt a vissza hatást pedig annál inkább érezni fogjuk, mert adózási viszonyaink minden valószínűség szerint emelkedni fognak.

Ily borús kilátásokkal szemben tehát gondoskodnunk kell oly módokról, melyekkel az elkövetkezendő súlyos viszonyokkal megküzdhetünk.

Első lépés erre nem lehet más, mint tömörülés azok részéről, akiket a változott viszonyok legközvetlenebbül érintenek.

Nézzünk csak szét helyben. Ha itt a gabona nemükből rossz termés van, természetesen az ára emelkedik s drágáért kell meg venni a kisebb gazdáknak kevés szükségleteiket. Ha azonban nagyobb termésünk van, akkor az ügynökök, üzerek leverik az árát, mert ők dominálják a helyi piacot s haszon nekik is kell, azután pedig a kicsibe összeszedett árukat ki kell tisztítani, be kell egyenliteni, ki kell selejtezni, a mi mind költséges dolog s a mit mind a termelő fizet meg. Ezeknek következtében a kisgazdák oly csekély árakat kénytelenek elfogadni, hogy sokszor nem csak érzékenyen károsodnak, hanem a termés a szükségleteiket sokszor nem fedezvén, kénytelenek annak idején drága pénzen beszerezni ugyan azon tárgyakat, a mi megint csak a termelő rovására, s a közvetítő hasznára szolgál.

Nem csuda tehát, ha ez a föld, ez az áldott jó magyar föld, mely anyai mindenféle gonosz népet élelmez. roppant bajjal tudja már eltartani legigazabb gazdáját, a a magyar népet.

Hanem a spanyolkodás, a sóhajtozás nem ér semmit. Tenni is kell valamit, hogy ki ne szaladjunk abból a kicsikéből, a mink meg van.

TÁROZA.

A bátkirályné.

Irta: Malonyay Dezső.

A mi tisztelt barátunk, Bartos Dini, igen kegyes fiu. a mellé, kérem, kamarás, továbbá országos renoméjű gavallér és okvetlenül keresztül-lővi azt a frátert, aki egyéb privát dolgaiba merne avatkozni.

Dini remekül lő, szeretjük is mi őt mindnyáján. Egyéb privát dolgai közé tartozik, a többek közt, hogy annak idején halálosan szerelmes volt a szép Tassy Zsozéba.

A szép Tassy Zsozé azok közé a káprázatos báli tünemények közé tartozott, a kikbe két három farsangon át mindnyáján szerelmesek szoktak lenni halálosan s aztán örizzük holtig egy egy fél keztyűjét, egy-egy reménynyújtó kézszorításának az emlékét.

Az esetet komplikálta még az is hogy a szép Zsozé roppant elmés leány volt és volt vagy százötvenezer forint hozománya is. Az apja, — szívesen korhelykedett velünk az öreg úr, — mindnyájunkat biztatott:

— Ne hagyjátok magatokat fiuk! Százötvenezer forint szép pénz s a leány se ráadás! . . . Én nem értem, hogy egyitek se bír vele!

Olykor egyikünket vagy másikunkat külön is uszított az öreg:

— Látom, fiu, ütöd a vasat. A leány sokat emleget téged odahaza. Szedd össze magad, gyerekem! Szeretnék már szép szerivel szabadul-

ni tőle. Tudod, más dolga is volna még az embernek.

És kacintott egyet az öreg úr, pödörített daliás, szürkülő bajuszán. Akármilyen legyek, de látszott azon a bajuszon, hogy no igen, más dolga is volna még az embernek!

Egyszer-egyszer le is sajnált bennünket: — Micsoda népség! . . . Én nem értem, hogy sem mire se mentek azzal a leánnyal! . . . Hej, ha nem az enyim nem volna! Majd megmutatnán én nektek!

Bartos Dini végre kirukkolt az öreg Tassy Frigyesnek.

— Tuci bátyám! Egy pár komoly szóm volna hozzád.

— Gyerek! — kiáltott Friczi bátyánk boldogan, — te a leányt akarod megkérni!?

És megölelte Dinit háromszor is, veregette a vállat, mustrálta, gyönyörködött benne, mintha már a fia lett volna.

— Bravó, fiam! . . . Nagyszerűen mulattunk! Meglásd, milyen jól össze férünk! . . . Minden szüreten nálam leszték vagy négy hétig. Ilyen ember kell nekem! Csak tarokkozni tudnál becsületesebben!

Dini ígerte, hogy majd megtanul becsületesebben tarokkozni.

Friczi bátyánk még egyszer megölelte. — Rendben vagyunk. Eredj, szólj a leánynak is.

Dini, nem sokat teketoriázott.

— Zsozé nagysád, a kezét kérem. A szép leány nyújtotta neki a kezét.

— De egészen!

A szép leány oda nyújtotta neki a másik kezét is. De gyönyörű, formás két holmi volt az.

— Nem így, — mondotta igen komolyan Dini.

— Hát hogy? — esodálkozott a leány.

— Édes apjával már beszéltem, — szólt halkabban a kamarás és azon a bizonyos férfiasan meghatott hangon, a mit ilyen esetekben szoktak használni.

Mintha megcsiklandozták volna, nagyot kaczagott a szép leány.

— Értem! . . . Maga megkért . . . És az öreg nyomban odaigért, ugye?

Megesóvalta azt a boglyas, szép fejét,

— Lássá, mindig ilyeneket csinál . . . De maga kedves barátom, ne hallgasson az öregre.

Tudja magának be vallom, ő szeretne szabadulni tőlem. Szeretne lerázni a nyakáról. De én nem hagyom magam. Vigyáznom kell még rá. Ha magára marad, lefőzik, képes lenne megnősülni, ő pedig egy csepet se ért a házassághoz. Nem neki való találmány. Egy hét alatt papucs alá kerülne s aztán mindig hozzám járna panaszkodni. Lássá barátom, én nem mehetek férjhez. Az öregre kell ügyelnem.

A szeme kaczagott, az ajka komoly volt. Dini mélyen sértve érezte magát s tündött, kit löjjön keresztül? . . .

Majd gavalléros nyugalommal szólott.

— Zsozé nagysád, én szeretem magát, Szavamra. Ami azt illeti, szeretném most magam fölbölni. Szavamra.

— Ne tegye, kedves barátom, — esedezett a szép leány.

— Nem teszem. De — (roppant ünnepies lett a Dini hangja) jól ide hallgasson. Zsozé nagysád!

A szép leány jól oda hallgatott s oly arányosan komoly maradt a nézése, Dini pedig, mintha testamentumot írt volna.

Termelnünk kell piac képes árukat és gondoskodni kell azok becsületes árusításáról.

Azt hogy terményeinket jól értékesíthessük, nem érhetjük el a csupán egyszerű produkcióval, silány, könnyen előállítható, úgy szólván magától előálló termelvényekkel, ahhoz kell az is, hogy ezek a termelvények jó minőségűek s így piac képesek legyenek, a melyekkel kiállhassuk a versenyt nem csak itt, helyben, vagy esetleg a körülöttünk fekvő nagyobb városokban, hanem az ország minden részében és a világ piaczon is. Mert kivitelre ezután már csak úgy számíthatunk, hogy ha jobbat leszünk képesek termelni mint a melyet a nagy védvámokkal fölfegyverzett külföld képes vagy legalább olyat.

Igen tanulságos előadásokat tartottak itt, erről már megyénk gazdasági egyesületének kiküldöttei, ezekből merítve mondok el itt most egyet mást.

Mint fentebb is említém, nehéz munkánk gyümölcsének egy igen tetemes részét, csaknem 10 százalékát a közvetítők teszik el. Erre azt mondhatná valaki, hogy hát azoknak is élni kell. Helyes kérem, hanem én azt mondom, hogy éljen mindenki a maga mesterségéből, a melyet tanult, a miért szenvedett, és ne élőködjön senki más felebarátjának jóhiszeműségéből, kényszer helyzetéből, esetleg gyámoltalanságából.

(Tisztelet a kivételnek, a hivatásos közvetítőknek, akik becsületesen szolgálják a kis gazdák érdekeit.)

Mindezeknek az orvoslása a gazdakör hatáskörébe tartozik. A gazdakör veszi, tartja számon, hogy kinek menyit, milyen terménye van eladásra szánva; ez raktározza, egyenliti be a különböző minőségű és fajta termelvényeket, valamely pénzintézettel össze köttetésben azokra előleget ad, hogy ne kelljen áruinkat kényszerhelyzetünkben elvesztesgetni.

A gazdakör gondoskodik a termények elárusításáról, a mi nagyobb mennyiségű, vagon számára össze gyűjtött terményeknél sokkal könnyebb és mindég országos, vagy európai árákat érhet el s osztja szét. Kis

menységű gabona, baromfi vagy egyéb élelmi cikk csak közvetítők által értékesíthetők, ellenben nagyobb mennyiségű cikkekért közvetlen kereskedő, mert nem kell neki először Pestre szállítani, ott kiraktározni, osztályozni, selejtezni, újból bepakolni újból be vagonozni; mindezeket itt helyben a termelő közreműködésével végzi el és indítja az árukat külföldre, az így megtakarított költség tehát a termelő zsebében marad.

Tudnunk kell, hogy például Londonban egy hét alatt anyi tojást fogyasztanak el, mint egész magyar országban egy év alatt. Nagy kivitelünk van ebből Angliába, de csak a sárga színű tojásból, a minek az ára odakint 8–10 krajczár darabonként. Itthon nem teszünk különbséget a fehér vagy sárga tojás között, egy árban adjuk, kicsiben, kevésért. Ha már most tudjuk azt, hogy a tojás milyen keresett cikk, bizonyára igyekezzünk minél nagyobb quantumban termelni, azokból a külföldre valókat kiválogatjuk, össze hordjuk a gazdakörbe s mikor egy szállítmány össze gyűlt, vagy lejön a szállító maga s átveszi, vagy felküldi a kör maga s értékesíti megfelelő árban. Hogy miért a sárga tojás kell Angliában, annak az az oka, hogy lelkiismeretlen kufárok össze szokták gyűjteni a tojásokat, mézbe elteszik s ott tartják hónapokig, midőn aztán a nagy szükséglet ideje elérkezik, Angliában szállítják ki vagon számmra s csapják be az állotttojásokkal a jó hiszemű ángliust. De nem azért ángliust az ángliust, hogy behagyja magát csapni s úgy togot ki rajtunk, hogy most már sárga tojást vesz. (Folyt. köv.)

Évzáró vizsgálatok.

Leszámítva a rendes heti szünnapokat és ünnepeket, még csak néhány nap választja el a tanítót, tanulót, szülőt, iskolahatóságokat az évzáró vizsgálatok megtartásának idejétől. Nevezetes idő, nagy napok ezek különösen a tanulóknak nézve, főleg azok előtt, akik a folyó tanév végével állanak ki először a nyilvános beszámolás homokjára, hogy tanúságot tegyenek egész évi előmenetelükről, szorgalmukról, amely irányadóul szolgál-

tyánk. — Az a leány majd megtanítja keztyübe dudálni.

De a szép leánynak mintha tetszett volna a kis hadnagy. — Zsozé nagysád, mit akar maga ezzel a huszárocskával? Tán kisdédovodát nyit? Gúnyolódott a kamarás. — Szegényke azt se tudja melyik lábára álljon! Csak pirul maga mellett s keresi a könyököt.

— Lássá kedves barátom, kaczagott a szép leány, — éppen ilyen kell nekem. Maguk olyan ügyesek, maguk olyan okosak, maguk olyan egyformák!... Ez nem olyan mint maguk. Frici bátyánk négy szemkört megmondta a kamarásnak: — Ugratni akar téged, az az egész! Fel ne ülj neki gyerek!... Haszontalan fruskája!

A kamarás is tisztában volt a helyzettel. Őt ugyan nem teszi bolonddá senki! Pedig hát a szép leány igazat mondott, hogy neki olyan kell: az övé lett a piruló hadnagy égszínké atillájával, arany csillagával együtt. Férjhez ment hozzá. Frici bátyánk panaszkodott nekünk. — Hát nem lefőztek, gyerekeim engem is! Nyakamba szóta a huszárszárját. A fene hitte volna! De ilyen ez a leány! Mit kezdjen az ember efféle tacsokóval?! Képzeltétek: soha életében tarokk se volt még a kezében.

A kamarás vállalt vont. Jó, jó! Csak várjunk! Majd elekerülnek s addig megnő a kis hadnagy is. De biz azok nem mutatkoztak. A szép Zsozé fölpackolta és vitte a huszárszárját falura. Az égszínké atillát elrakta kámfor közé a sifonba s a huszárból gazdát nevelt.

Eleinte sok furesát tudott róluk Frici bátyánk, amikor felnézett Pestre néha egy csöppet korhelykedni. — Képzeltétek, gyerekek, már tört számokkal is tud szorozni a huszár. A felesége minden

and egyuttal a tanító munkásságának, népevelői hivatottságának elbírálásánál is. — Általános felfogás és bevett szokás szerint, a tanító és tanuló egész évi munkásságának megítélésénél, hőmérőül tekintik az évzáró vizsgálatokat.

Ezzel a „felfogással“ és „bevett szokással“ nem mindenben értünk egyet. Nem hisszük ugyanis, hogy az évzáró vizsgálatok, a mostani alakjai mellett, tökéletes képét, teljes eredményét szolgáltatnák egy hosszú tanév alatt véghez vitt tevékenységnek.

Az a pár óra, mely egyes osztályok vizsgáira fordítatik, korán sem elegendő arra, hogy minden egyes tanuló, az összes tárgyakból megvizsgáltassék már pedig nélkül a tökéletes eredmény nagyon ingadozó szokott lenni s attól függ, hogy esetleg a jobb, vagy gyengébb tanulók szöklítettnek-e fel. Első esetben a vizsga fényesen sikerül, utóbbi esetben gyenge eredmény állapítható meg. De még a jobb tanulókban sem lehet ilyenkor bizni, mert a rendkívüli, szokatlan helyzet, hatást gyakorol többé — kevésbé minden egyes tanulóra és számtalan esetben az elfoglaltság következtében nem bírja, nem képes azt a feleletet megadni, amit rendes körülmények között produkál. Néha a gyengébb tanuló nagyobb bátorsággal, letromfolja ez emiatt diákok. Az eshetőségek ilyen változatossága mellett, tessék tiszta fogalmat nyerni a tanulók általános készültégéről s az átlagos eredményről!

Miként a tanulók képzettségének foka bajosan állapítható meg tökéletesen a záróvizsgálatokon, azonképpen a tanító egyénisége, hivatottsága, szorgalma sem domborodhat ki a maga teljes valóságában. Végtelenül relatív, viszonylagos természetű a tanító munkája. Számtalan körülmény befolyásolja őt az óhajtott eredmény elérésében. Ugyanazért a tapintatos vizsgálatvezetők — ebben panasznunk nem lehet — minden egyes osztálynál feltétlenül tekintetbe veszik a létszámot, a tömeges mulasztásokat, a különböző körülményeket (időjárás, járványos betegségek), a tanterem felszerelését (megfelelő padok, szemléltető eszközök), a gyermek anyagot, a házi nevelést, az osztályok fokát stb. s ezek egybevetéséből állapítják meg a tanító köteleesség-tudását, szeretetét, szorgalmát hivatottságát, vagy azok ellenkezőjét. Még legkedvezőbb viszonyok közt működő és talentumos tanítótól is képzelenség volna kívánni azonban, hogy tanítványai a vizsgán kivétel nélkül brillirozzanak, vekker módjára kerpeljenek. A gyermek ahány, annyiféle s így a felelet minősége sem lehet egyforma. Rendszeres kezelés mellett, a gyermekek

nap órát tart vele s ha nem tudja a lezckét, egy tál étellel kevesebbet kap. Papucs alatt van a fráter, keservesen. Én nem megyek vele semmire. Fel esztendeje vesződöm, tartlízni se tud még!... Abszurdum. Igaza volt Dinének: csacsi.

Aztán híret hozta Frici bátyánk, hogy osztani is tud már tört számokkal a huszár, már rá lehet bízni, hogy ő vigye vásárra a csikókat s a zsidóval ő alkudjék a gyapjjura.

— De tarokkozni, — panaszkodott az öreg, soha életében meg nem tanul, a szerencsétlen. — Jó, jó! — gondolta a kamarás. — Csak várjunk! Majd elekerülnek.

Nem kerültek elé.

Apránként Frici bátyánk is elmaradozott. — Mit csináljak, gyerekeim? Nem ereszt a leányom közték. Minduntalan talál valami dolgot a számomra. Nem élet ez fiuk, higyjétek el. Ha leányatok lesz, vigyézzatok rá jobban. E közben — mert szemtelenül nyargal az idő, — tisztelt barátunk, Bartos Dini is elhatározta, hogy valamit csinál. (Utóvégre ez nem gátolja, hogy beváltsa annak idején fogadalmát.) Elhatározta, hogy ő nem experimentál tovább az étellel, nem lopja az időt Pesten, körültekint az országban s ha egy arra való fehérrépre akad. . . .

Hogy milyen az arra való fehérrép (mert itt Pesten nincs arra való), azzal körülbelül eleve tisztában volt. Mindenekelőtt legyen a fehérrépnek százötven, kétszáz ezerje azonnal. Legyenek továbbá ehez arányban, biztos kilátásai. Ha több van, annál arravalóbb. Az egyéb pedig: az már izlés dolga.

Beosztotta az országot. Két-három év alatt körülbelül végzett a Duna-Dravaközze. Nem ta-

— Bár ki lesz a maga férje: én megtánczoltatom azt a frátert. Szavamra. A szép leány bölintott. Maghatottan kérdezte:

— Hogyan tánczoltatja meg őt, kedves barátom? A kamarás habozás nélkül kijelentette:

— Elhódítom magát tőle. Szavamra. A szép lánynak nagyon tetszett e lovagkorias fogadalom. Kezet nyujtott a kamarásnak.

— Kezet rá!

Bartos Dini kezet adott és aztán várt. Frici bátyánk vigasztalta:

— Lásd mindig mondtam neked! Mert ilyen a leány. De igazad van fiam! A te helyedben én sem tennék egyebet. Meg kell tánczoltatni a frátert.

Az a fráter azonban egyenlőre, nem mutatkozott.

Tisztelt barátunk, Bartos Dini, mintha spanyol tört szorongatott volna markában, mihelyt valaki a szép leány környé kénmegfordult, Frakkjánál csak a szándéka lehetett sötétebb. Frici bátyánk pedig biztatta:

— Csak vigyázz fiú! . . .

Eközben egy ártatlan képű, fiatal huszárhadnagyot vetett sorsa a szép leány közelébe. Széles vállú, egészséges gyerek volt, de egyebként semmi. Igazán, csak az égszínké atilla, meg az arany csillag.

Feszengett, pödörgette a bajuszát, alig szólt egyet hozzá a szép leány, már pirult;

— A tacsó! — sajnálta őt Frici bátyánk is. — Hát ez mit akar?!

— A csacsi! — mosolygott rajta a kamarás is.

— Jó helyt kereskedik — mulatott Frici bá-

egyéniességének és szellemi tehetségük különféleségének a feleletekből ki kell tűnnie.

Meghánnya-veve a dolgot, mi bizony nem nagy jelentőséget tulajdonítunk az elmi iskolai záróvizsgálatoknak. Vizsgálatnak, nem vizsgálat az említettek alapján; ha pedig ellenőrzés akar lenni, annak sem jó. Legmegbízhatóbb és legalaposabb ellenőr e tekintetben a tanító lelkiismerete, kötelességszeretete, a tanuló szorgalma, az iskolahatóság és látogatók ügybuzgalma, nemkülönben a szülők véleménye.

Ha tőlünk függne, mi az iskolaévet szavallattal, énekekkel, torrajátékkal egybekötött ünnepélyvel zárnók be.

Lehet, hogy eszménk, ami számtalan tanügybarátnak eszméje, valamikor dűlőre jut. Adig is: „legyen úgy, mint régen volt!”

Alquis.

MI UJSÁG?

Uj egyházmegyei főtanfelügyelő.

Csávolszky Lajos püspök halálával megüresedett egyházmegyei főtanfelügyelői állásra gróf Csáky Károly megyés püspök dr. Baksay Károly váci kanonokot nevezte ki. A főtanfelügyelő mellé helyettesül dr. Schwarz Gyula teológiai tanár neveztetett ki.

Jegyző választás. Jegyző választás volt a múlt héten Rékason, mi Tészary László járási főszolgabíró ejtett meg. Megválasztott vezető jegyzővé Bálint József ottani segéd jegyző.

Jótékonyág. Antos János 5 kor. Benzur Judith, Makay János 2—2 koronát juttattak hozzánk özv. Gál Mihályné és nyomorgó családja számára. Köszönettel rendeltetése helyére juttattuk.

Adomány. Az Abonyi Lajos szobor és a rácszat költségeire Abony város által adományozott 200 korona az alap javára bevételeztetett. Véli Miksa.

Az abonyi m. kir. állami polgári fiú- és leányiskola június hó 8-án esütörtökön tartja torna- és énekvizsgálatát nyári mulatsággal egybekötve. Dél előtt 8 órakor kezdődik a tornavizsgálat az intézet helyiségében, tart 10 óráig. A vizsgálat lefolyása után a növendéksereg tanárainak vezetésével az Erzsébet-ligetbe vonul, hol pihenés és kisebb étkezés után játékokkal tölti az időt 1 óráig, mikor tanárok és növendékek közös étkezésre gyűlnek. Délután 4 órától kezdődőleg ugyancsak az Erzsébet-ligetben a fiúk- és leányok karénekei, gyermek-versengések, tánc fejezi be a nyári mulatságot, melyre, valamint a tornavizsgálatra ez uton hívja meg a t. szülőket és tan-

lált arra valót. Igy járt a Csallóközben is, pedig ott már hajlandó lett volna némi engedményekre. Tavaly szondirozta a felvidéket s irgalmatlanul szidja a hazai viszonyokat: — Kastély elül, hátul. Csak győzzetek azt a sok inast, komornyikot borralóval, — de ha alaposabban tudakozodol, a menykő nagy park mögött már nem is kastélyhoz tartozik a föld. Az már a héberé. Nekem ugyan elvem, hogy az ember ne tágitsón, de anyyi bizonyos, hogy csinos zsidó leányokat láttam a felvidéken. Szavamra. Különb ez elvi kérdés.

A múltkor Zemplénből került haza.

— Gyerekek! — Ujságolta nekünk — emlékeztek még a szép Tassy Zsózéra? Tudjátok, akit az a huszár csipelt el? Szavamra, bomlottam utána magam is. — És kacagva tette hozzá: Megfogadtam, hogy elhódítom az urától, akárki legyen. Ostobaság! Hat gyereke van. A vén Frici most dajkálja a legkisebbet, szoptatja cucliból. Panaszodik az öreg, hogy az a fráter máig sem tanult meg tartlizni se, hogy ez nem élet s azt üzenni: ha lányotok lesz, vigyázzatok rá jobban! Szavamra, a huszárt megsajnáltam: ma is ugy pirul. Ma se tudja, melyik lábára álljon a felesége előtt.

— Csacsi! szegény, mit csináljon az ember ilyen fráterrel?! És még nekem áradozott, hogy ő milyen boldog. Az asszony hallgatatta el: Hallgass csacsikám! ne blamirozz bennünket. Szép engedelmesen elhallgatott szegény.

— Hát az asszony? A bálkirálynő! Akibe mindnyájan szerelmesek voltunk?! Dini vállat vont.

— Nem adok neki három esztendő: vége. Elhízik. Aztán morgott valamit:

— Szavamra, az embernek a háta borsodzik, ha elgondolja, micsoda ostobaságokat követ el fiatal korában.

ügybarátokat az igazgatóság. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság elmarad, a vizsgálatok pedig június 16-án tartatnak meg.

Tankerületi gyűlés. A szolnok-ujszázi róm. kath. tanítóegyesület f. évi június hó 5-én, hétfőn, Szolnokon a „Constantin” iskola nagytermében tartja évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozat szerint: 1. 9 órakor szt. mise a plebánia templomban. — 2. Elnöki megnyitó Tartja ft. Léway Mihály apát-plebános, kerületi esperes, — tanfelügyelő. — 3. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. — 4. Pénztárnok számadásainak bemutatása. — 5. Társelnök és pénztárnok választása. — 6. A központba küldendő 2 tag megválasztása. — 7. „Szeretettel neveljünk” Irtá és felolvassa Gyenesné — Tamár Judit szolnoki tanítónő. — 8. Gyakorlati előadás a számtan köréről, tartja Péter Sándor tőszegi tanító. — 9. Esetleges indítványok.

Adományok. Az örkényi ev. ref. egyházra újabban a következő adományok folytak be Makay János gyűjtő ivén: Cseri István, Feké Mihály 5—5 kor. ifj. Makay János 4 kor. Kássa Sándor, Varga János, Kardos László, Györe Mózes, Dobozy Kálmán, Nagy András, Vidder Jenő, Goldschmied Lipót, Lavatka Béla, Dobozy György, Györe S. János 2—2 kor. Havas Sámuel Havas Ignác, Kássa József, Kássa Gyula, Veli Miksa, Brück Adolf, Richter Béla, Hegedüs Vilmos Molnár Lajos, Retkes Elek, Glatz Béla, Dr. Hirn Márton, Király Ferencz, Varga András, Szikszai Pál, Malatinszky Soma 1—1 kor. Busztin Adolt 50 fill. Eddigi gyűjtés eredménye 172. kor. 50 fill.

Juniális. Az abonyi iparos ifjuság önképzőegylete f. hó 12-én, pünköd másodnapján, az „Erzsébet Liget”-ben saját könyvtára javára tűzijáték és serpentín csatával egybekötött zartkörű juniálist rendez. Kezdeté délután 5 órakor. Belépti-díj: személyjegy 1 korona, családjegy 3 személyig 2 kor. 40 fillér. Kedvezőtlen idő esetén a táncvizsgálat a jövő vasárnap, vagyis 18-án, ugyanott tartatik meg. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Köszönet nyilvánítás. Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősöknek, kik atyám temetésén szívesek voltak megjelenni és fájdalunkat részvétükkel enyhíteni, ezuton fejezem ki családom nevében is köszönetemet. Abony 1905. május 31. Andó István.

Regula. Kényelmi s talán a nem kárhoytatandó spórolási szempontok vezethették néhány polgártársunkat, akik szabálytalan marha levéllel állították ki s adták el jószágaikat a vásáron. A hatóság szigoruan utasítva van a hiányos marha levelek vizsgálatára s büntetések kiszabására. Már most ha a vidéki vásárosoktól megkövetelik a szabályos eljárást, hogyan kívánhatnak a helybeliek kivételeket és engedményeket? De ettől is eltekintve, roppant akadályozzák a vásári forgalmat alómozdító gyors eljárását a járlatok kezelésénél alkalmazottaknak oly módon való zaklatásával, hogy a járlatokat ott ujtják a vásáron vagy idő, vagy költség kimélés szempontjából, mert sajnálják a fáradságot a vásárt megejőző napokon rendezni dolgaikat, vagy hogy ha el nem kel a jószág, hát nem kell járlatot ujtani. Most az előjáróság szigoruan fogta fel a dolgot s a helybelieket elutasította a járlatoknak a vásáriban való rendezésével. Nem kell ezért haragudni, mert a mulasztásért mindenki csak magát okolhatja.

A szolnoki nagy tűz. Kedden hajnalban a Schefesik-léle nagy gőzmalom Szolnokon kigyuladt és porrá égett. A tűz egész nap hamvasztotta az óriás telepet és berendezését. Minden bizonyal meg volt biztosítva s így a kár meg is térül a mi mintegy 600.000. kor.

Méheinkről. Ugy a mult évi nagy szárazság, mint az idej kepezoetlen tavasz sok méh családot elpusztított városunkban, a meg levők fejlődése is hátra maradt. Igy tehát az akácvirágból nagyon kevés haszon lesz, a méznek nem leszünk bőven.

Czepléden tető alá kerültek az uj lovassági lakatya épületei. A bokréta ünnep alkalmából Cegléd város 2708 koronát utalványozott ki az építésnél dolgozó munkások között.

Uj gyár Kecskeméten. A Rimamurány Salgótarjáni vasműrészvénytársaság Kecskeméten mezőgazdasági és borászati gépgyárat szándékoz felállítani. A társaság budapesti vezérigazgatóságának egy mérnöke már ott is járt, hogy a szükséges információkat beszeresse és a tárgyalásokat esetleg megindítsa. A gyárat valószínűleg a Széktó környékén fogják felállítani.

Szegénysorsu árvák a kisiparosoknál. A belügyminisztérium körrendeletet

intézet az árvaszékhez, a szegénysorsu árváknak kisiparosoknál inasokul való elhelyezése tárgyában. A keresedelemügyi miniszter ugyanis értesítette a belügyi kormányt, hogy a kisipar helyzetének javítása és versenyképességének emelése céljából érdemes kisiparosoknak állami támogatásképpen gépeket szokott adományozni. Ily alkalmakból a kisiparossal szemben kikötetik, hogy műhelyében megfelelő számú tanoncot tartozik tartani és azokat szakmájában gondosan ki fogja képezni. Tapasztalat szerint azonban az iparosok ezen kikötésnek gyakran alig képesek megfelelni, mivel tanoncot nem kapnak. Most a belügyminisztérium felhívja az árvaszéket, hogy figyelmeztessék általában az árván maradt gyermekek gyámjait, hogy gyámoltjaikat lehetőleg kisiparosoknál tanoncokul helyezték el.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. közönségnek tudomására adni, hogy eredeti „Turul” permetező nálunk kapható.

A többi rendszerű permetezőhöz szükséges gummicső, gummi tárcsa, szelepek és szükséges alkatrészek jutányos árban kaphatók.

Napi használatra jó működésű permetezők egy koronáért kaphatók, melyre mindig lehet előjegyeztetni.

Javitások azonnal, jutányos árban készíttetnek.

Tisztelettel:

Possel M. és fia
bádogos.

Bérbeadó ház.

Elköltözés miatt haszonbérbe kiadó Szücs Jakab Jókay utcza háza és udvartelke. Bővebbet a tulajdonosnál.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Abony város n. é. közönségét, hogy a Szolnoki-uton, saját házamban

Alföldi házikenyér sü'ödét

nyitottam.

Mindenkor szemelött tartva a tisztaságot, minden törekvésem oda irányul, hogy a mélyen tisztelt közönségnek a szép fehér kenyeret 12 krért, barnásat 11 krért kilóját és tökéletes jó zamatú, tisztán kezelt, komlóspárral sü'tött házikenyeret adhassak.

A kenyér készítését kizárólag asszonyok végzik, kiknek már természetük a tisztaság.

Igy minden t. háziasszony kényelme is megvan és nincs kitéve annak a folytonos szeketurának, hogy most a cseléd vagy elszóta, vagy elkéselt a sü'téssel és talán helytelen is néha, itt pedig naponta **kétszer kaphat puha kenyeret**, a mi nagy kényelem.

Keresve a mélyen tisztelt vevőim kényelmét, mert nemcsak itt nálam kapható, hanem Szikszai Pál, Miselbach Vilmos, Klein Antal, Schwartz Mór, Verhovai László és Miselbach Mór kereskedésében is.

Saját őrlésű kenyér lisztet, mindenféle mülisztet és korpát tartok szintén raktáron, a lehető jutányos áron. A leglelkiismeretesebb kiszolgálásról biztosítoim. Becses pártfogásukat kérve

kiváló tisztelettel:

Polgár József
alföldi házi-kenyér sü'tődéje.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **késpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre **5^{1/2}%-os** kamat mellett, továbbá **törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket**, melyek

4 és 4 1/2 százalékos kamata!

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:			4 ^{1/2} százalékos kamatuakra nézve:		
100 kor. után	10 év a. évenként	2 kor. 80 f-rel	100 kor. után	10 év a. évenként	3 kor. 10 f-rel
" "	" 15 "	" 9 " 15 "	" "	" 15 "	" 9 " 60 "
" "	" 20 "	" 7 " 35 "	" "	" 20 "	" 8 " 05 "
" "	" 25 "	" 7 " 75 "	" "	" 25 "	" 7 " 30 "
" "	" 30 "	" 6 " 35 "	" "	" 30 "	" 6 " 75 "
" "	" 35 "	" 5 " 95 "	" "	" 35 "	" 6 " 25 "
" "	" 40 "	" 5 " 65 "	" "	" 40 "	" 5 " 85 "
" "	" 45 "	" 5 " 35 "	" "	" 45 "	" 5 " 65 "
" "	" 50 "	" 5 " 15 "	" "	" 50 "	" 5 " 45 "

Ezen összegekben úgy a kamat, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számított.

Ezenkívül igen előnyös kamatláb mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapirokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre és árukra** a napi ár **75%-a** erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadunk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamatláb és visszafizetési feltételek mellett, ugyanzintén minden a bankszékünkbe vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

Részvénytársaság. (Városház épület.)

A Ceglédi Népbank Részvénytársaság,

mint a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének képviselője értesíti a t. közönséget,

miszerint a hosszú lejáratú jelzálog kölcsön ügyleteket üzletkörébe felvette.

Kölcsön ez idő szerint a következő feltételek mellett adatik:

A) 4^{1/2}%-os záloglevelekben teljes készpénzkifizetéssel:

50 évi törlesztésre, mely után járadékul a tőke évi	5.46%/o-a
40 " " " " " " " "	5.80%/o-a
30 " " " " " " " "	6.50%/o-a
20 " " " " " " " "	8.00%/o-a

B) 4^{1/2}%-os záloglevelekben 98 kor. kifizetési árfolyam mellett:

50 évi törlesztésre, mely után járadékul a tőke évi	5.26%/o-a
40 " " " " " " " "	5.60%/o-a
30 " " " " " " " "	6.30%/o-a
20 " " " " " " " "	7.80%/o-a

C) 4%-os záloglevelekben 96 kor. kifizetési árfolyam mellett:

50 évi törlesztésre, mely után járadékul a tőke évi . . . . . 4.90%/o-a fizetendő.

A kölcsönök az A) alatti esetben teljes készpénzzel fizetendők ki, míg a B) alatti esetben minden 100 korona záloglevélért 98 korona, a C) alatti esetben minden 100 korona záloglevélért 96 korona készpénz fizetendők.

A járadékok két egyenlő félévi részletben mindenkor **utólagosan** fizetendők. A kölcsön félévi felmondás mellett bármikor akár részben, akár egészben visszafizethető.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghiresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és ipari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpestről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

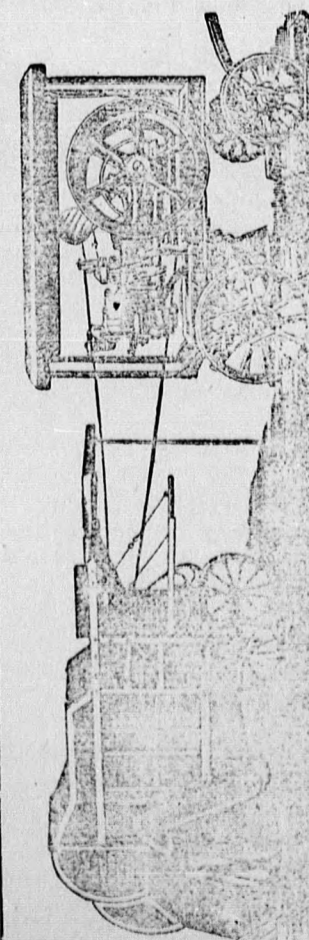
Kérjen egészen ingyen

Zománczozott edény

képes árjegyzékét. Próbarendelmény: 6 fazék és 6 lábás különféle nagyságban, összesen 12 db. 1 ft. 75 kr.; 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főzőlábás, összesen 12 db. 3 ft. 50 kr. és egy teljes zománczozott mosdókészlet, mely áll lavór, vizesveder, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó, összesen 6 darab 2 ft. 50 kr. csak én szállithatók, ingyen csomagolás, utánvétel mellett.

Kohn, gyári raktár. Budapest, Csengeri-utca 51.

Sürgönycim: Kohn edénygyári raktár, Bpest.

Elsőrendű gyártmány! Kedvező fizetési feltételek! Legmesszebbmenő szavatosság! Huszár-bakaróházak. Teljes cépbő szerelvények. Benzín motorok. Szivószármotorok. Tömör kivitel!

OSZÉK ÉS BÉKÉNY motor-gyári ártárs

BUDAPEST, VI. Teréz-körút 18.